

Mottakere av rundskrivet: (sett kryss)

- Sdir : Sjøfartsdirektoratet
- A: 16 spesielt bemyndigete arbeidskontorer
- U: Utvalgte utenriksstasjoner
- P: Produsenter av utstyr ev. undergrupper
- OFF: Offshorerederier / plattformsejere / operatører
- Hov: Hovedorganisasjoner
- Andre:

Nr.: RSV 07-2012

Dato: 21.05.2012

Saksnr.: 201209111/STL

Gjelder til: 31.05.2017

Opphever:

Referanse til: Regler for passasjer og lasteskip mv. 2011 side 1091

Retningslinjer om gjennomføring av praktisk prøve for internasjonalt båtførersertifikat (ICC)

1. Krav til virksomheten

Praktisk prøve må avlegges ved virksomhet som er godkjent av Sjøfartsdirektoratet. Tilbyder må være registrert i Brønnøysundregistrene, og inneha organisasjonsnummer.

Virksomheten skal rapportere til Sjøfartsdirektoratet innen 1. april påfølgende år:

- Oversikt over sensorer som har avtale med virksomheten
- Antall gjennomførte praktiske prøver (bestått og ikke bestått)

2. Krav til sensor

Sensor må ha minimum fritidsskippercertifikat med dokumentert praktisk erfaring for den båttype det skal avlegges prøve for. Tilbyder av praktisk prøve er ansvarlig for å gjøre en helhetlig vurdering av om potensielle sensorer er egnet til oppgaven.

3. Krav til kandidaten

Kandidaten må tilfredsstillte teoretiske kompetanse for å få utstedt båtførerbevis før praktisk prøve kan avlegges. Kandidaten må under praktisk prøve vise at vedkommende kan føre båt, samt har nautisk og teknisk kunnskap som er nødvendig for sikker navigering i kystfarvann. Prøven består av en rekke øvelser som er beskrevet i kompetansematrisen.

4. Krav til fartøy

Prøven gjennomføres for motorfartøy, seilfartøy eller for begge deler. Seilfartøy med motor kan brukes til praktisk prøve for motorfartøy. Fartøyet som benyttes til prøven må ha skroglengde lenger enn 10 meter, og tilfredsstillte gjeldende lover og regler. Kandidaten kan benytte eget fartøy som oppfyller kravene til størrelse og utstyr.

5. Bedømmelse av kandidaten

Kandidaten må demonstrere kompetanse tilsvarende 80 % av relevante oppgaver for å bestå. Sensor må skjønnsmessig vurdere om den enkelte oppgave er løst tilfredsstillende. Kandidaten består på bakgrunn av positiv vurdering med hensyn til oppgaveløsning, og en helhetsvurdering av om kandidaten har ført fartøyet trygt og sikkert.

Kandidaten skal ved avlagt prøve få utlevert en skriftlig oppsummering av eksamensresultatet etter skjemaet i kompetansematrisen – vurdering av kandidaten. Oppsummeringen skal også inneholde informasjon om klageadgang, klagefrist, klageinstans og den nærmere fremgangsmåte ved klage, samt om retten etter forvaltningsloven § 18, jf. § 19 til å se sakens dokumenter.

Olav Akselsen
Sjøfartsdirektør

Lars Alvestad
avdelingsdirektør

Dato:	Ansvarlig arrangør:	Sensor:	Fartøyspesifikasjon (type og lengde):
Kandidat:	Antall medseilere:	Værforhold:	Totalt tidsforbruk:

Kompetansematrise – Vurdering av kandidaten

Det legges til grunn at kandidaten innehar nødvendig erfaring med føring av båt, før gjennomføring av praktisk prøve. Tilbyder må selv ta stilling til om kandidaten innehar nødvendig kompetanse og erfaring. Tallene i kolonne «øvelse» refererer til illustrasjonen som etterfølger tabellen.

Øvelse	Resolusjon 40	Nautisk og teknisk kompetanse	Tema for kunnskap og forståelse	Oppgaver som skal løses	Sensur		Tidsbruk	
					Bestått	Ikke bestått		
1	Vedlegg 1 pkt.II nr 3.2a	Generell kunnskap om fartøy	Motorbåt V.S seilbåt	Beskrive fartøystyper og bruksområder				
			Sakte- V.S hurtiggående					
			Stabilitet					
			Bruksområde					
			Oppstartsprosedyre	Gjennomføre oppstartsprosedyre med oppstart av fartøyet				
1	Vedlegg 1 pkt.II nr 3.2a og 3.3c	Bruk og gjennomgang av sikkerhetsutstyr	Fritids- og småbåtloven § 22	Beskrive gjeldende regelverk for sikkerhet om bord				
			CE-regelverk og flytevestforskrift					
			Pyroteknisk utstyr					Forklare bruk av pyroteknisk utstyr
			Livreddende sikkerhetsutstyr (flyteutstyr)					Forklare typer, bruk og vedlikehold av flyteutstyr
			Elektronisk sikkerhetsutstyr / kommunikasjonsutstyr	Kjennskap til utstyr for nødalarmer				

1	Vedlegg 1 pkt.II nr 3.3d	Brannslukking og brannvern	Bruk og plassering av brannslukkingsutstyr	Forklare bruk av brannslukkingsutstyr			
				Forklare løsninger for slukking av brann i motorrom			
1	Vedlegg 1 pkt.II nr 3.2f	Generell kunnskap om værforhold	Kilder til værvarsel	Redegjøre for kilder til værvarsel			
			Tolke værvarsel	Tolke værvarsel i forhold til planlegging av seilas			
1	Vedlegg 1 pkt.II nr 3.2a	Hindre forurensing i sjø	Konsekvenser av utslipp i sjø	Forklare hva ved fartøyet som kan forårsake forurensing			
				Beskrive hvilke aktuelle tiltak som kan hindre forurensing fra båt			
1	Vedlegg 1 pkt.II nr 3.2a	Vedlikehold og drift av fremdriftsmaskineri	Kjølesystemets funksjon og virkemåte: <ul style="list-style-type: none"> • Saltvannskjøling • Ferskvannskjøling • Impeller • Sjøvannsfiler 	Kontrollere at kjølesystemet fungerer, og forklare konsekvensene ved funksjonsfeil			
				Lese av instrumenter, angi omtrentlig temperatur, vise hvor kjølevannstemperatur kan sjekkes (utløp/eksos)			
			Drivstoffsystemets funksjon og virkemåte:				
			Drivstoff fra tank til motor (og tilbake til tank)	Forklare hvordan drivstoffet flyter rundt i systemet			
			Vann i drivstoff systemet	Forklare punkter i drivstoffsystemet hvor vann kan dreneres			
			Tett drivstoffilter	Identifisere drivstoffilter og forklare bytting av filterinnsats			
			Lufting av drivstoffsystem	Forklare prosedyre for lufting			
			Drivstoffmengde og rekkevidde	Lese av drivstoffmengde og anslå fartøyets rekkevidde med gitt forbruk			
			Smørøljesystemets funksjon og virkemåte:				
Oljenivå / varsellampe	Angi på peilestav korrekt oljenivå						

			Etterfylling	samt vise hvor man etterfyller motorolje			
			Serviceintervaller	Forklare hensikten med serviceintervaller			
			Tetting rundt aksel	Identifisere og forklare hvordan lekkasje rundt drivaksling forhindres			
1	Vedlegg 1 pkt.II nr 3.2a	Pakking og vedlikehold av seil	Typer materialer som anvendes til produksjon av seil	Identifisere hvilket materiale seilet er laget av. Beskrive styrker og svakheter med bomull, dacron og seil av mer avanserte fibre.			
			Effekt av fuktighet og sollys på seil	Redegjøre for effekt av fuktighet og sollys på seil			
			Pakking av seil	Tilfredsstillende pakke et forseil (eventuelt med assistanse dersom behov)			
			Systemer for lagring av seil på rigg	Forklare hvordan seil bør lagres			
1	Vedlegg 1 pkt.II nr 3.3b	Tiltak ved kollisjon eller grunnstøting	Forståelse av situasjonen og mulige tiltak ved kollisjon/grunnstøting	Sensor presenterer en spesifikk situasjon for kandidaten, som skal forklare hvordan denne kan håndteres. Kandidaten skal gi en oversikt over skadeomfang på båt og personer, og hvilken hjelp og tiltak som trengs. Få på redningsutstyr og gi eventuell førstehjelp			
		Tiltak ved motorhavari	Forståelse av situasjonen og mulige tiltak ved motorhavari	Kandidaten skal forklare hva som skal gjøres dersom båten får motorhavari i sterk pålandsvind. Ved fare for å drive på land tilkalles assistanse så fort som mulig. Ankeret slippes.			
		Forsegling av lekkasje	Forståelse av hvordan man kan tette lekkasjer	Kandidaten skal gi fornuftige eksempler på mulige måter å tette lekkasjer både i skrog og gjennomføringer. Eksempler på dette er seil, tekstiler innsmyrt med			

				smør eller grease, koniske treplugger. Det finnes også "paraplyanordninger" og kollisjonsmatter som blir produsert særskilt til formålet			
		Yte assistanse ved nødsituasjon	Lovbestemt plikt til å hjelpe. Førstehjelp. Utføre slep. Vite hvordan man kan tilkalle annen hjelp	Kandidaten får presentert en situasjon og skal forklare mulige løsninger			
2	Vedlegg 1 pkt.II nr 3.2e	Avgang frå kai på lo side	Bruk ved spring ved avgang frå kai på lo	Bruke spring ved avgang God klaring frå kai ved avgang			
			Kommunikasjon med besetning	Gi tilstrekkelige og riktige ordre Bli forstått av besetningen			
			Plassering av fender (e)	Korrekt plassering av fender(e) Unngå skader på fartøy og kai ved avgang			
2		360graders turn på begrenset område	Samhandling mellom maskin, ror og ytre påvirkning	Tørn utføres på begrenset område. Vise forståelse for hvilke krefter som virker på skrog og ror			
3	Vedlegg 1 pkt.II nr 3.2d	Bruk av anker og drivanker	Ankring av fartøyet (ankerposisjon, bunnforhold, dimensjonering ankerkjetting, Hensyn til vind og vær)	Gjennomføre sikker oppankring. Velge ankerposisjon, og hvor mye kjetting som må legges ut for å gi tilstrekkelig hold. Opphaling og sikring av anker.			
			Drivanker i nødsituasjon	Demonstrere eller gjennomføre korrekt bruk av drivanker og tauverk (i sjøen eller ved kai). Forklare generell utstyrskontroll, hvordan tau settes ut, valg av lengde på tau, hvor/hvordan det gjøres fast, vurdering av værforhold, forventet virkning av drivanker			
4	Vedlegg 1 pkt.II nr 3.2d	Fortøyning til bøye	Hvordan styre mot bøye og fortøye til denne	Kandidaten utpeker en medhjelper som skal utføre selve fortøyningen. Kandidaten fører fartøyet til bøye for fortøyning.			

				Kandidaten instruerer medhjelper i hvordan klargjøre og gjennomføre fortøyning.			
5	Vedlegg 1 pkt.II nr 3.3a	Mann over bord (MOB)	Hvordan berge en person som har falt over bord	Demonstrere metoder for å unngå å miste MOB av syne. Sikker og kontrollert manøvrering av fartøy inntil MOB. Plukke opp objekt tilsvarende MOB med bruk av egnet utstyr.			
6A	Vedlegg 1 pkt.II nr 3.2b	Manøvrering av motorisert fartøy med hensyn til forhold som vind, strøm og dybde	Hvordan vind, strøm og dybdeforhold påvirker manøvreringen	Gjennom manøvrering av fartøyet demonstrere forståelse for påvirkningen av vind, strøm og dybdeforhold			
6b	Vedlegg 1 pkt.II nr 3.2b	Manøvrering av seilfartøy med hensyn til forhold som vind, strøm og dybde	Heising og låring av seil	Valg av seil. Seil heises på gunstig sted og korrekt båtposisjon i forhold til vinden			
			Reving av seil	Demonstrere reving av seil. Forklare når det er nødvendig å reve seil			
			Trimming av seil	Forklare trimming av seil. Trimme seil for sikker seilas og optimal ytelse			
			Seiling i alle mulige retninger i forhold til vindretning	Gjennomføre sikker seilas. Seile triangulær rute, der et leg er kryss. Bekrefte at området er klart før jibb og stagvending. Utføre kontrollert jibb og stagvending. God kommunikasjon			
6A-B	Vedlegg 1 pkt.II nr 3.2g	Praktisk navigering og kystseilas med særlig fokus på å bestemme posisjon og sette sikker kurs	Posisjonsbestemmelse og sikker gjennomføring av seilas	Angi faktisk posisjon i kartet og sette ut kurs i overensstemmelse med navigasjonsmerker. Gjennomføre sikker seilas.			
			Forholde seg til andre fartøy. Sjøveisreglene	Praktisere korrekt bruk av sjøveisregler.			

				Forklare korrekt manøver ved styrbord fartøy, babord fartøy, innhenting av annet fartøy, bli overtatt av annet fartøy, motorfartøy vs seilfartøy, fritidsfartøy vs nyttefartøy			
7	Legge til kai	Legge til kai	Korrekt manøver for å legge til kai på lo og eller le side	Forklare planens hensikt og grunngi dette for sensor. Kommunikasjon med besetningen. Planlegge og klargjøring av fortøyning. Sikker og kontrollert tilnærming. Tilpasse fart ved ankomst og manøvrering i havn. Korrekt plassering av fender(e) og klargjøring av fortøyingstau. Stoppe fartøyet ved ønsket posisjon. Sikker fortøyning.			

Oppsummering / Kommentarer - Gjennomført praktisk prøve:

Eksamensresultat (bestått / ikke bestått) med begrunnelse:

Kandidaten har rett til å gjøre seg kjent med sakens dokumenter i henhold til forvaltningslovens § 18, jf. § 19.

Vi gjør oppmerksom på at dette enkeltvedtaket, som er fattet av ..... (virksomheten), kan påklages til Sjøfartsdirektoratet i henhold til forvaltningsloven. Fristen for å fremsette klage er 3 uker. Klagen skal sendes ..... (virksomheten).

Dato /sted:

Signatur sensor:

